

DANSKE KRÆFTFORSKNINGSDAGE 2022

Palliation – hvor langt er vi nået, hvor skal vi hen, og hvor er udfordringerne?

Mogens Grønvold, professor, overlæge, dr.med.

Palliativ Forskningsenhed, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital
Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet

mold@sund.ku.dk

#DKD2022

#SamarbejdeOmKræft

Sli.do

#131525

Disposition

- 1. 'Palliations-udfordringen'**
- 2. Hvad vi ved om udbuddet af palliativ indsats i DK**
- 3. Hvordan vi kommer videre**

'Palliations-udfordringen'

- Patienter med avanceret kræft har palliative behov (=symptomer og problemer, de kan hjælpes med), ikke bare i de sidste måneder, men i de sidste leveår
- 'Integreret palliativ indsats' (samtidig med sygdomsrettet behandling) giver højere livskvalitet
- De palliative specialister kan kun klare en meget lille del af opgaven

- Hvordan løser vi det problem?

#DKD2022

#SamarbejdeOmKræft

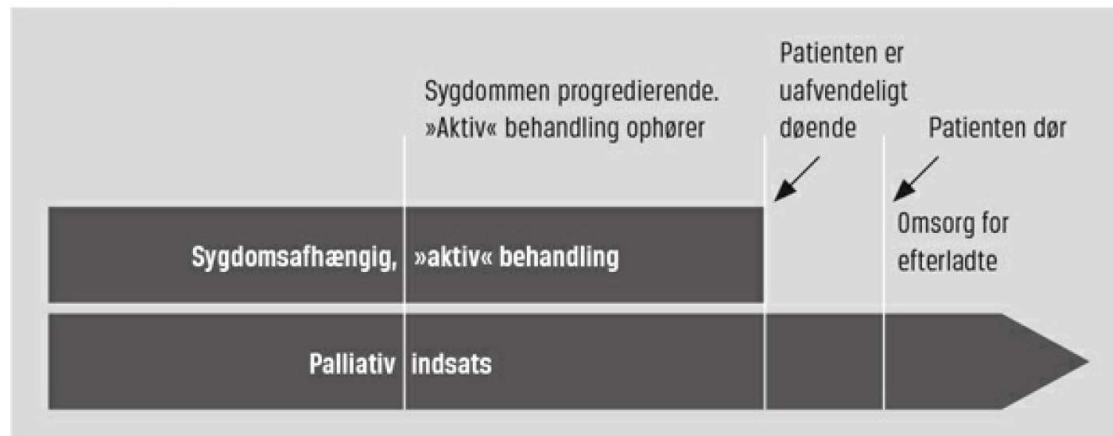
Sli.do

#131525

Sygdomsrettet og palliativ indsats bør findes sted parallelt – men hvordan?

- SST anbefalinger (2011, 2018)
- ASCO (2017)
- The Lancet Oncology Commission (2018)

FIGUR 1 / Palliative indsatser i et sygdomsforløb [3, 7].

Sørensen et al., UFL 2020

Lancet Oncology Commission

Integration of oncology and palliative care: a Lancet Oncology Commission

Stein Kaasa^a, Joni H. Loge^a, Matti Aspin^a, T. & Albrecht, Rebecca Anderson, Edoardo Bruera, Cinzia Brunelli, Augusta Caraceni, Andrés Cervantes, David C. Curren, Luc Deflens, Marie Fallon, Xavier Gómez-Batista, Kjersti S. Grotmol, Breffni Hanson, Dagny F. Haugen, Irene J. Higginson, Marianne Hjermstad, David Hui, Karim Jordan, Gesa P. Kurita, Philip J. Lawin, Guido Miccinesi, Friedemann Nauck, Rade Pribakovic, Gary Rodin, Per Sjogren, Patrick Stone, Camilla Zimmermann, Torje Lundebj

Full integration of oncology and palliative care relies on the specific knowledge and skills of two modes of care: the tumour-directed approach, the main focus of which is on treating the disease, and the hospice-directed approach, which focuses on the patient with the disease. This Commission addresses how to combine these two paradigms to achieve the best outcome of patient care. Randomised clinical trials on integration of oncology and palliative care point to health-care integration, but also suggest careful use of analgesics and sedation, and attention to the ethical use of姑息 chemotherapy.

Lancet Oncol 2018
Published Online
October 28, 2018
http://dx.doi.org/10.1016/j.annonc.2018.09.011

VOLUME 35 · NUMBER 1 · JANUARY 1, 2017

JOURNAL OF CLINICAL ONCOLOGY ASCO SPECIAL ARTICLE

Integration of Palliative Care Into Standard Oncology Care: American Society of Clinical Oncology Clinical Practice Guideline Update

Betty R. Ferrell, Jennifer S. Temel, Sarah Temin, Erin R. Alesi, Tracy A. Balboni, Ethan M. Basch, Janice I. Finn, Judith A. Price, Jeffrey M. Peppercorn, Tanyika Phillips, Ellen L. Stovall,† Camilla Zimmermann, and Thomas J. Smith

Author affiliations appear at the end of this article.
†Deceased.
Published at ascopubs.org/journal/jco on October 31, 2016.

A B S T R A C T

Purpose
To provide evidence-based recommendations to oncology clinicians, patients, family and friend caregivers, and palliative care specialists to update the 2012 American Society of Clinical Oncology

2. Hvad ved vi om udbuddet af palliativ indsats?

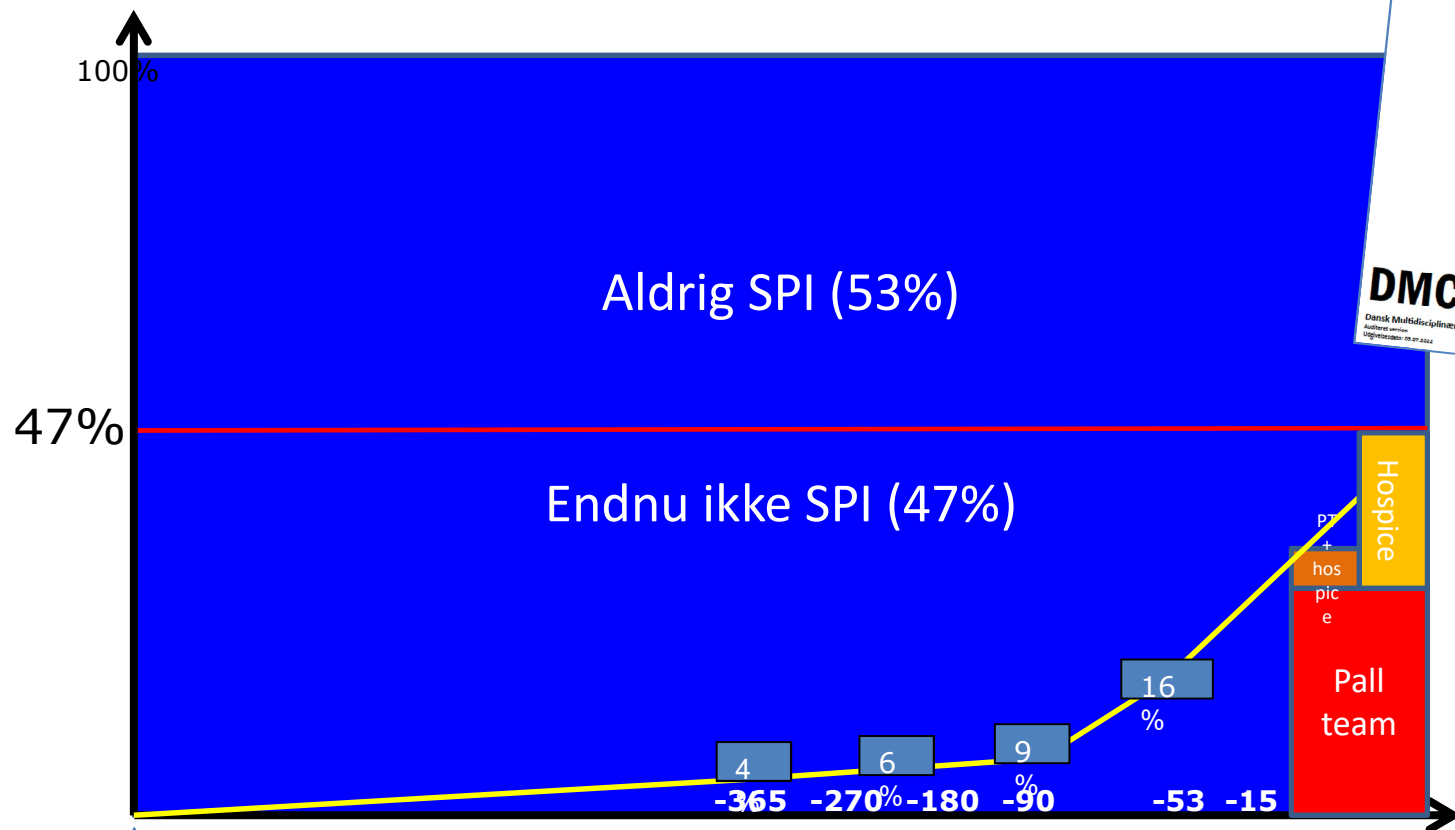
- Specialiseret palliativ indsats (palliative teams/enheder og hospice):
  - Dansk Palliativ Database
- Palliativ indsats i det øvrige sundhedsvæsen

Gode sundhedsdata!

- **Alle patienter henvist og PRO siden 2010**
- **Kapacitetsindikatorer viser**
  - Utilstrækkelig kapacitet
  - For lang ventetid
  - Ikke tidlig indsats
  - Stor social ulighed i adgang
  - Dårligere tal for andre diagnoser end kræft
- **Patient-rapporterede oplysninger (PRO)**
  - Kvalitetsindikatorer – forslag i høring

Specialiseret palliativ indsats (SPI) for kræftpatienter

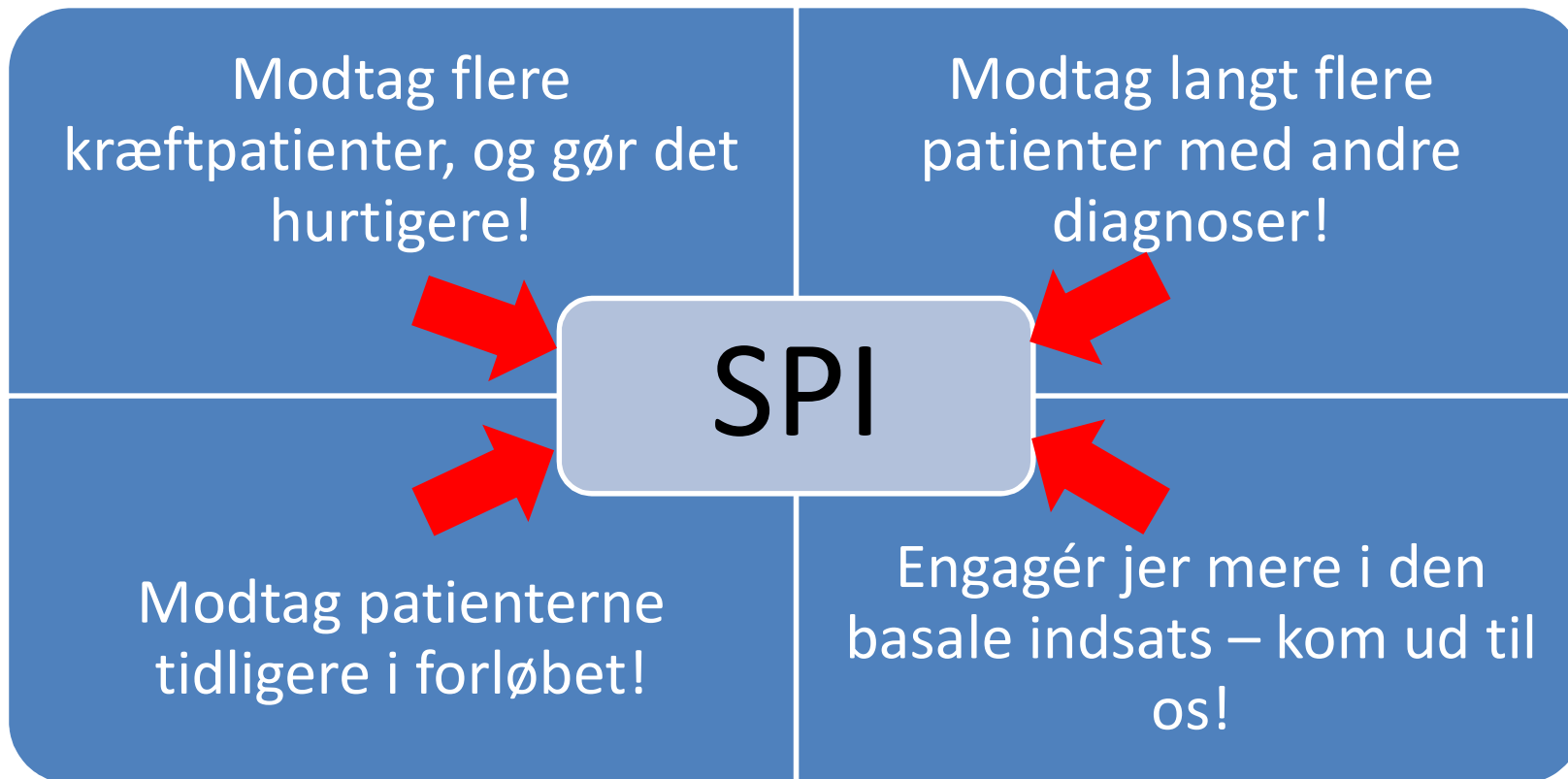
Diagnose avanceret cancer, forventet overlevelse år

Hospice start median 18 dage før død
Palliative teams/enheder median 51 dage før død

Død 7

Krydspres på den specialiserede palliative indsats (SPI)

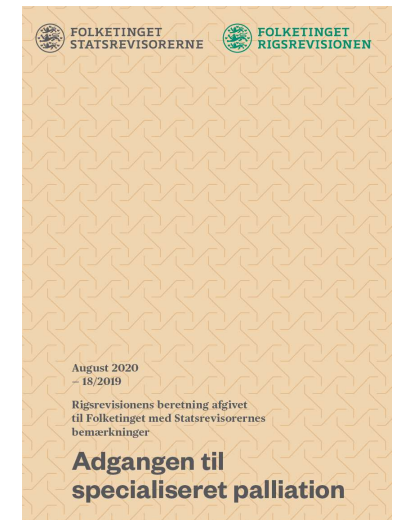

2. Hvad ved vi om udbuddet af palliativ indsats i det øvrige sundhedsvæsen?

Rigsrevisionen 2020 om indsatsen udenfor specialistniveauet:

- ***‘Patienter med livstruende sygdomme får ikke systematisk identificeret deres behov for palliation’***
- Ingen nationale data for udbuddet af palliativ indsats

Gentagen, systematisk behovsafdækning er nødvendig for at identificere patienter med behov for palliativ indsats, så de kan få rette hjælp og evt. viderehenvises og for at modvirke uligheden i adgang til specialiseret indsats

3. Hvordan kommer videre?

PRO Palliation spørgeskemaet

- Udviklet af en klinisk koordinationsgruppe nedsat af Sundhedsdatastyrelsens PRO Sekretariat 2020-2021
- Til kræft, hjerte-, lunge- og nyresygdomme i primær- og sekundærsektor
- Testes og evalueres 2021-2022
- Herefter stillingtagen til national implementering

<https://pro-danmark.dk/da/omraader/palliation>

DMCG.DK's Udvalg for Tværfagligt Palliativt Samarbejde (UTPS)(etableret 2018)

Udvalget skal etablere et formaliseret samarbejde mellem DMCG-PAL/DPD og de sygdomsspecifikke DMCG'er, der omfatter såvel forskning som kvalitetsudvikling i den palliative indsats i kræftforløbet

<https://www.dmcg.dk/dmcg-udvalg/udvalg-for-tvarfagligt-palliativt-samarbejde/>

The screenshot shows the website of the Danish Comprehensive Cancer Center (DCCC). The header includes the DCCC logo and name. Below the header is a navigation menu with links for 'OM DCCC', 'NATIONALE FORSKNINGSCENTRE', 'PROJEKTER & NETVÆRK', 'SØG STØTTE', 'KLINISKE PROTOKOLLER', 'POPULÆRVIDENSKABELIGE FOREDRAG', 'DANSKE KRÆFTFORSKNINGSDAGE', 'NYHEDER', and 'KALENDER'. The 'NYHEDER' link is highlighted. Below the navigation menu is a breadcrumb trail: 'Du er her: Nyheder > Seminar sætter fokus på den palliative indsats på tværs af DMCG'erne'. To the right of the breadcrumb trail is a 'Udskriv' icon. The main content area features a news article titled 'Seminar sætter fokus på den palliative indsats på tværs af DMCG'erne'. The article includes a photograph of a group of ten people standing together. Below the photograph is the caption 'Foto: Mathilde Adersen' and the date '05-11-2019'.

Langsigtede mål for UTPS

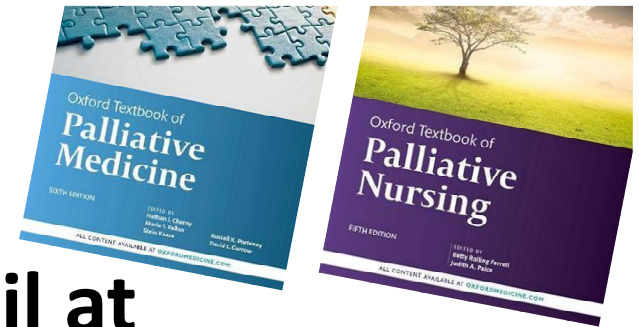
- **Etablering af en 'dobbelthforankret, national database for tidlig palliativ indsats', som vil indgå i både de sygdomsspecifikke DMCG'ers databaser og i Dansk Palliativ Database**
  - Pilot-projekt under forberedelse i RKKP
- **Udvikling og implementering af kliniske retningslinjer for tidlig palliativ indsats i hele det danske sundhedsvæsen (i første omgang med vægt på hospitalssektoren)**
  - UTPS's arbejdsgruppe for udvikling af en retningslinje for palliativ behovsafdækning og tilhørende palliativ indsats (støttet af RKKP, startet 2021)

DMCG.dk's Udvalg for Tværgående indikatorer (etableret 2021)

- **Tværgående indikator for palliativ behovsvurdering er diskuteret:**
  - Kunne defineres ud fra den retningslinje, som UTPS arbejdsgruppen laver
  - Opfyldelse kunne registreres med procedurekode og dernæst hentes til de sygdomsspecifikke database

<https://www.dmcg.dk/dmcg-udvalg/udvalg-for-tvargaende-indikatorer/>

Sammenfatning

- **Vi har mange af redskaberne til at imødekomme Rigsrevisionens kritik af**
  - Den manglende systematiske behovsafdækning med tilhørende palliative indsats
  - Den utilstrækkelige og ulige adgang til specialistbehandling
- **Nu er der ‘kun’ implementering...**
- **Vi skal undervejs forske videre i, hvordan det gøres bedst**